

สำนักงาน
ที่ปรึกษาด้านกฎหมาย

ที่ นร ๐๕๐๙/๒๕๔๗

สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๐ ตุลาคม ๒๕๔๗

เรื่อง แผนปฏิบัติการจัดการมลพิษอากาศจังหวัดเชียงใหม่ - ลำพูน

เรียน ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล

อ้างถึง หนังสือสำนักงานตำรวจนครบาล ด่วนที่สุด ที่ ตช ๐๐๐๗.๓๒/๖๐๑๔
ลงวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๔๗

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. สำเนาหนังสือกระทรวงกลาโหม ด่วนที่สุด ที่ กท ๐๑๐๐/๑๖๖๔
ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๔๗
  ๒. สำเนาหนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ด่วนที่สุด ที่ กษ ๐๒๐๑/๑๐๒๒๔
ลงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๔๗
  ๓. สำเนาหนังสือกระทรวงคมนาคม ด่วนที่สุด ที่ คค (ปศ) ๐๘๐๒.๒/๑๗๘
ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๔๗
  ๔. สำเนาหนังสือกระทรวงคมนาคม ที่ คค (ปศ) ๐๘๐๒.๒/๒๑๒
ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๔๗
  ๕. สำเนาหนังสือกระทรวงพลังงาน ด่วนที่สุด ที่ พน ๐๕๐๙/๒๘๐๖
ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๗
  ๖. สำเนาหนังสือกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด่วนที่สุด
ที่ วท (ปศ) ๕๒๐๑/๔๗๐๕๓๔ ลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๔๗
  ๗. สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๒๑๑.๕/๑๐๐๗
ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๔๗
  ๘. สำเนาหนังสือกระทรวงศึกษาธิการ ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๒๐๔/๓๗๓๑
ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๔๗
  ๙. สำเนาหนังสือกระทรวงสาธารณสุข ด่วนที่สุด ที่ สธ ๐๒๐๕.๒๒/๓๙๐๗
ลงวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๔๗
  ๑๐. สำเนาหนังสือกระทรวงอุตสาหกรรม ที่ อก ๐๓๓๓/๒๓๔๕
ลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๔๗
  ๑๑. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๑๓๓/๓๕๒๖ ลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๔๗
  ๑๒. สำเนาหนังสือสำนักงบประมาณ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๗๐๗.๑/๕๑๒
ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๔๗
  ๑๓. สำเนาหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๑๐๖/๑๔๙๐
ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๔๗

/ ตามที่ได้ ...

ตามที่ได้เสนอความเห็นเกี่ยวกับเรื่อง แผนปฏิบัติการจัดการมลพิษอากาศจังหวัดเชียงใหม่ – ลำพูน ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ไปเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการตีความระรู้มณฑริ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงกลาโหม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงคมนาคม กระทรวงพลังงาน กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงบประมาณ และสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้เสนอความเห็นมาเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการตีความระรู้มณฑริ ความละเอียดปรากฏตามลำเนาหนังสือที่ลงมาด้วยนี้

คณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะกรรมการตีความระรู้มณฑริ คณะที่ ๔.๒ (ฝ่ายการเกษตร ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) ซึ่งมีรองนายกรัฐมนตรี (นายชาตรุนต์ ฉายแสง) เป็นประธานกรรมการ พิจารณาแล้ว มีประเด็นอภิปรายและมติ ดังนี้

๑. ประเด็นอภิปราย

๑.๑ (ร่าง) แผนปฏิบัติการจัดการมลพิษอากาศจังหวัดเชียงใหม่ – ลำพูน ที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนออย่างมีความไม่ชัดเจนในการดำเนินการของแผน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการที่จะลดมลพิษทางอากาศได้อย่างแท้จริงและเป็นรูปธรรม เมื่อเทียบกับกับงบเงินที่ขอสนับสนุน เช่น การใช้ใบໂອดีเซล การใช้เทคโนโลยีการเกษตร การใช้ปุ๋ยหมัก ชีวภาพ ฯลฯ ดังนั้น ร่างแผน ๆ ควรมีรายละเอียดที่ชัดเจนแสดงให้เห็นถึงวิธีดำเนินการป้องกันมิให้เกิดมลพิษ เช่น กำหนดมาตรการป้องกันไฟป่า แผนดับไฟป่า หรือแนวทางป้องกันภายนพานะที่เสื่อมคุณภาพ ทำให้เกิดควันด้วย เป็นต้น มิใช่กำหนดเฉพาะวิธีแก้ไขปัญหาลพิษที่ดำเนินการอยู่แล้ว เช่น การทำความสะอาดถนน การตรวจวัดและจับยานพาหนะที่มีมลพิษเกินมาตรฐาน รวมทั้ง ควรมีกระบวนการในการตรวจสอบผลการดำเนินงานตามแผน เพื่อให้มีการปฏิบัติที่จริงจัง และได้ผลตามแผน

๑.๒ กรมควบคุมมลพิษควรพิจารณาตรวจสอบเพื่อให้ทราบว่ามีสถานที่ เครื่องมือ อุปกรณ์การปฏิบัติงานชนิดนี้เท่าใด เพียงพอหรือไม่เพียงไร แล้วจึงกำหนดแผนหรือมาตรการดำเนินการ เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณในการจัดทำเครื่องมือต่าง ๆ เพิ่มเติม เพื่อให้การปฏิบัติงาน มีประสิทธิภาพสามารถลดสภาพมลพิษ กำหนดแนวทางในการขอความร่วมมือจากประชาชนโดยให้ความรู้ ความเข้าใจเพื่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจ ในการป้องกันภัยมิให้เกิดมลพิษ ทั้งจากไฟป่า ควันดำ จากยานพาหนะ ผู้คนละของต่าง ๆ

๑.๓ ควรปรับแผนด้านการจัดการมลพิษจากการจราจรที่ขอเพิ่มงบประมาณปี ๒๕๔๔ จำนวน ๕๒.๒ ล้านบาท ให้ชัดเจนโดยศึกษาความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติตัว ล้วนโครงการ และกิจกรรมอื่น ๆ ไม่ได้แสดงผลที่จะได้รับไว้อย่างชัดเจน เช่น มาตรการควบคุมการเผาในที่โล่งและ การส่งเสริมการถอกลบตอซังร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ไม่ได้ระบุถึงผลได้จากการดำเนินงาน เมื่อเปรียบเทียบ

การส่งเสริมการไก่กลบตอซังร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ไม่ได้ระบุถึงผลได้จากการดำเนินงาน เมื่อเปรียบเทียบ กับงบประมาณที่ขอรับการสนับสนุน ส่วนมาตรการควบคุมไฟป่า ก็ให้ความสำคัญกับการขอเพิ่ม หน่วยดับไฟป่า โดยมีได้แสดงถึงความพยายามปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงานของหน่วยดับไฟป่า ที่มีอยู่ หรือคิดหาวิธีการให้เกิดความร่วมมือจากประชาชน ซึ่งอาจก่อให้เกิดผลดีในระยะยาวได้มากกว่า เป็นต้น นอกจากนั้น (ร่าง) แผนปฏิบัติการฯ ควรพิจารณาถึงกระบวนการบริหารจัดการที่มีมาตรฐาน ติดตามตรวจสอบผลลัพธ์ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน ให้มีการตรวจสอบเครื่องมือ อุปกรณ์ที่จะจัดทำเท่าที่จำเป็น และมีมาตรการติดตามตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๔ ผู้แทนของสำนักงบประมาณได้เสนอความเห็นเพิ่มเติมว่าแผนงาน/ โครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ที่เสนอของงบประมาณปี ๒๕๕๘ เพิ่มเติม ส่วนใหญ่เป็นเรื่องของมาตรการที่ จะนำไปใช้และการบังคับใช้ทางกฎหมาย ซึ่งเป็นเรื่องที่ไม่ต้องใช้งบประมาณแต่อย่างใด และบางเรื่อง ได้มีการจัดสรรงบประมาณดำเนินการไว้บ้างแล้ว เช่น มาตรการควบคุมไฟป่า ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบ ของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช บางเรื่องมีหน่วยงานที่รับผิดชอบหลายหน่วยงาน เช่น การควบคุมฝุ่นละออง จึงควรกำหนดให้ชัดเจนว่า หน่วยงานใดรับผิดชอบเพื่อมิให้เกิดความซ้ำซ้อนใน การจัดสรรงบประมาณ และควรพิจารณาว่าเครื่องมือที่ใช้ปฏิบัติงานของแต่ละหน่วยงานมีอยู่แล้วเท่าไร เช่น รถดูดฝุ่น ๆ เพื่อให้ทราบว่าควรเพิ่มหรือไม่ อย่างไร นอกจากนี้การขอเพิ่มงบประมาณ ในส่วนที่ สำนักงบประมาณได้จัดสรรงบไว้แล้ว ควรมีการบูรณาการให้เกิดการปฏิบัติที่แท้จริงและได้ผล เช่น การเผาในที่โล่งในภาคการเกษตร ในส่วนอื่น ๆ ควรให้หน่วยงานในระดับท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วม ในการดำเนินการตาม(ร่าง) แผนปฏิบัติการฯ ดังกล่าวด้วย รวมทั้ง การบริหารจัดการด้านมลพิษอากาศ และการจัดการมลพิษจากการจราจร ก็ได้เคยมีการของงบประมาณเพิ่มไม่แล้ว จากการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี ภูมิภาคที่จังหวัดเชียงใหม่ ดังนั้น จึงเห็นความมุ่งให้กรมควบคุมมลพิษตรวจสอบความดีบห้าในการดำเนินการดังกล่าวว่าได้มีการดำเนินการอย่างจริงจังหรือไม่เพียงใดและควรทบทวน (ร่าง) แผนปฏิบัติการฯ ตามที่เสนอให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

๒. มติคณะกรรมการกลั่นกรองฯ

๒.๑ เห็นควรให้ความเห็นชอบในหลักการของ (ร่าง) แผนปฏิบัติการจัดการมลพิษ ภาคจังหวัดเชียงใหม่ – ลำพูน โดยให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรับไปปรับ (ร่าง) แผนปฏิบัติการดังกล่าวให้มีความชัดเจนและเหมาะสมสมยิ่งขึ้น ดังนี้

๒.๑.๑ ให้ตรวจสอบสภาพการดำเนินงานที่มีผลต่อการจัดการมลพิษ ภาคในจังหวัดเชียงใหม่ – ลำพูน ของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งด้านงบประมาณที่ได้รับ เป้าหมายและ ผลการดำเนินการที่มีอยู่ในปัจจุบัน

๒.๑.๒ พิจารณาปรับ (ร่าง) แผนปฏิบัติการดังกล่าวตามข้อมูลที่ได้รับ ในข้อ ๒.๑.๑ โดยกำหนดขอบเขต วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ผลลัพธ์ กำหนดตัวชี้วัดและแนวทาง บูรณาการภารกิจของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจน

๒.๑.๓ กำหนดโครงการและกิจกรรมตาม (ร่าง) แผนปฏิบัติการฯ เท่าที่จำเป็น ไม่ขัดแย้งกับโครงการหรือกิจกรรมที่ดำเนินการอยู่ และต้องก่อให้เกิดผลเป็นรูปธรรม สามารถตรวจสอบได้ มีมาตรฐานตรวจสอบ ติดตาม ประเมิน และรายงานผลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ

๒.๑.๔ ควรสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมดำเนินการตาม (ร่าง) แผนปฏิบัติการฯ และควรส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้และตระหนักรู้ในการมีส่วนร่วมลดมลพิษอากาศในพื้นที่เพื่อเกิดผลลัพธ์ที่ดีในระยะยาว

๒.๑.๕ ให้รับความเห็นของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงคมนาคม กระทรวงพลังงาน กระทรวงมหาดไทย กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รวมทั้งประเด็นอภิปรายของคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี คณะที่ ๔.๒ (ฝ่ายการเกษตร ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) ไปประกอบการปรับปรุง (ร่าง) แผนปฏิบัติการฯ ด้วย

๒.๒ ส่วนงบประมาณปี ๒๕๔๘ ที่ขอเพิ่มเติมนั้นให้สำนักงบประมาณพิจารณาตามแนวทางมติของคณะกรรมการฯ ต่อไป

คณะกรรมการรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๔๗ ลงมติอนุมัติและให้ดำเนินการต่อไปตามมติคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี คณะที่ ๔.๒ (ฝ่ายการเกษตร ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม) ครั้งที่ ๔/๒๕๔๗ วันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๔๗ ทั้งนี้ ให้กระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องรับความเห็นของคณะกรรมการรัฐมนตรี ไปพิจารณาด้วยว่า การดำเนินการเกี่ยวกับปัญหามลพิษและสิ่งแวดล้อม นั้น ควรดำเนินการในเชิงรุกโดยแล้วป้องกันมิให้เกิดปัญหามากกว่าที่จะดำเนินการแบบตั้งรับเพื่อแก้ไขฟื้นฟูหลังจากเกิดปัญหาแล้ว เพราะการแก้ไขปัญหาจะทำให้เกิดภาระและสิ้นเปลืองงบประมาณค่าใช้จ่ายมากกว่าและยากที่จะแก้ไขให้สภาพธรรมชาติกลับคืนดังเดิมได้ นอกจากนี้ ควรพิจารณาด้วยว่าจะสมควรนำเรื่องลักษณะที่ว่า “ผู้ก่อมลพิษต้องเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการแก้ไขปัญหา” (Polluter Pay Principle – PPP) มาใช้ในการดำเนินการข้างต้นได้มากน้อยเพียงใดด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรชัย ภู่ประเสริฐ)

รองเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

เลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี

๒๐ ต.ค. ๒๕๔๗

ผบ.สบป.....
ผอ.คลร.....
จาก.....
ผู้จัดการ.....

สำนักบริหารการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี
โทร. ๐ ๒๒๔๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๒๕
โทรสาร ๐ ๒๒๔๐ ๙๐๖๔ ๒๔๐๐๓